

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра Міжнародних відносин та журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

 Н.М. Літвін

27.08.2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОД Бізнес журналістика

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

спеціальність 061 Журналістика

освітня програма Журналістика

навчальний підрозділ кафедра міжнародних відносин та журналістики

Мова навчання українська

РОЗРОБНИКИ

О.І. Трухачов, доцент, к. політ. наук,	
--	---

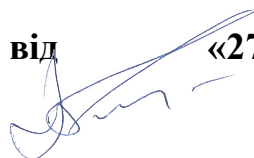
РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО КАФЕДРОЮ

Протокол №1

від

«27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Ткач Д.І.

© Університет «КРОК», 2020 рік

© Трухачов О.І., 2020 рік

Київ – 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Призначення дисципліни	Обсяг дисципліни	Характеристика дисципліни	
Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> <u>рівень</u>	Кредити ECTS / Години 3 /90 під час теор. навч. (у сер. на тиждень) - 2 год., у період сесії - <u>2</u> год.	Обов'язкова дисципліна	
		Денна форма навчання	Заочна/дистанційна форма навчання
Галузь знань <u>06 Журналістика</u>	Кількість розділів - 1	Курс / Семестр	
		4/8	4/8
Спеціальність <u>061 Журналістика</u>	Кількість тем - 6	Лекції, години	
		16	8
Освітня програма: <u>Журналістика</u>	Форма підсумкового контролю – екзамен	Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття, консультації, год.	
		16	8
		Самостійна робота, години, питома вага	
		24/30%	40/45%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Бізнес журналістика» є надання базових знань та навичок зі сфери професійної діяльності у галузі бізнес журналістики, а саме, основних функцій бізнес журналістики, жанрів бізнес журналістики, каналі та методів поширення економічної інформації, етичних принципів та правових засад у галузі бізнес журналістики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- місце та роль бізнес журналістики у сучасному суспільстві;
- головні функції бізнес журналістики;
- основні жанри бізнес журналістики (в залежності від типу медіа);
- прийоми та методи побудови бізнес матеріалів;
- етичні принципи діяльності журналіста;
- правові засади інформаційної діяльності.

Вміти:

- визначати основні етапи формування бізнес журналістики;
- тлумачити основні функції бізнес журналістики;

- визначати жанри бізнес журналістики;
- організовувати свою діяльність для виконання журналістського завдання;
- використовувати основні методи та прийоми при підготовці матеріалів;
- застосовувати етичні принципи у фаховій сфері;
- використовувати правові засади у сфері інформаційної діяльності.

Після вивчення дисципліни у студентів мають бути сформовані компетентності:

- ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК02.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК07. Здатність працювати в команді.
- СК02. Здатність формувати інформаційний контент.
- СК03. Здатність створювати медіапродукт.

3. Програма навчальної дисципліни

Вступ

Зміст, мета та основні завдання дисципліни «Бізнес журналістики».

Теоретико-методологічні засади дисципліни «Бізнес журналістики».

РОЗДІЛ 1. Теоретичні та практичні засади бізнес журналістики

Тема 1. Бізнес журналістика як особливий напрямок у журналістиці

1. Підходи до визначення бізнес журналістики.
2. Об'єкт та предмет бізнес журналістики.
3. Функції бізнес журналістики.
4. Бізнес журналістика як специфічний вид професійної журналістської діяльності.

Тема 2. Історичні етапи формування та розвитку бізнес журналістики

1. Витоки сучасної бізнес журналістики

2. Формування напрямку бізнес (економічної) журналістики
3. Сучасний стан бізнес журналістики
4. Вплив глобалізація та діджіталізації на сферу економічної журналістики.

Тема 3. Складові матеріалу бізнес журналістики

1. Визначення мети та теми матеріалу на економічну тематику.
2. Головні етапи та методи роботи над бізнес (економічним) матеріалом.
3. Основні методи збирання досьє.
4. Підготовка графічних (візуальних) складових матеріалу на економічну (бізнес) тематику.

Тема 4. Основні канали поширення економічної інформації

1. Телевізійні економічні новини та огляди.
2. Бізнес (економічні) матеріали в радіо етері.
3. Економічна інформація в друкованих виданнях: центральні та регіональні медіа.
4. Специфіка розміщення бізнес (економічних) матеріалів у мережевих видання.

Тема 5. Жанри бізнес журналістики

1. Економічний репортаж та коментар.
2. Специфіка бізнес інтерв'ю.
3. Аналітична (статистична) стаття.
4. Економічний огляд та звіт.

Тема 6. Правові та етичні засади діяльності в сфері бізнес журналістики

1. Законодавство України щодо діяльності в інформаційній сфері .
2. Доступ до відкритої інформації.
3. Етичні принципи діяльності в сфері бізнес журналістики.
4. Міжнародні правові акти діяльності в інформаційній сфері.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна/дистанційна форма					
	Сума	у тому числі					Сума	у тому числі				
		лек	п/с	ла б	ін д	срс		лек	п/с	ла б	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Вступ		1						1				
Розділ 1. Теоретичні та практичні засади бізнес журналістики												
Тема 1. Бізнес журналістика як особливий напрямок у журналістиці	7	1	2			4	10,6	1	2			6,6
Тема 2. Історичні етапи формування та розвитку бізнес журналістики	8	2	2			4	10,6	2	2			6,6
Тема 3. Складові матеріалу бізнес журналістики	12	4	4			4	8,6	1	1			6,6
Тема 4. Основні канали поширення економічної інформації	12	4	4			4	8,6	1	1			6,6
Тема 5. Жанри бізнес журналістики	8	2	2			4	8,6	1	1			6,6
Тема 6. Правові та етичні засади діяльності в сфері бізнес журналістики	8	2	2			4	8,6	1	1			6,6
Загалом:	60	16	16		4	24	60	8	8		4	40
Підсумковий контроль: екзамен	30						30					
Усього годин:	90	16	16		4	24	90	8	8		4	40

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Бізнес журналістика як особливий напрямок у журналістиці	2	2
2.	Тема 2. Історичні етапи формування та розвитку бізнес журналістики	2	2
3.	Тема 3. Складові матеріалу бізнес журналістики	4	1
4.	Тема 4. Основні канали поширення економічної інформації	4	1
5.	Тема 5. Жанри бізнес журналістики	2	1

6.	Тема 6. Правові та етичні засади діяльності в сфері бізнес журналістики	2	1
	Разом	16	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Бізнес журналістика як особливий напрямок у журналістиці	4	6,6
2.	Тема 2. Історичні етапи формування та розвитку бізнес журналістики	4	6,6
3.	Тема 3. Складові матеріалу бізнес журналістики	4	6,6
4.	Тема 4. Основні канали поширення економічної інформації	4	6,6
5.	Тема 5. Жанри бізнес журналістики	4	6,6
6.	Тема 6. Правові та етичні засади діяльності в сфері бізнес журналістики	4	6,6
	Разом	24	40

7. Індивідуальні завдання

У межах часу самостійної роботи студентів передбачається виконання індивідуального навчально-дослідного завдання до розглянутих тем :

Зміст індивідуального навчально-дослідного завдання	Рекомендований час (години)
<p>До теми №2 Індивідуальне завдання «Історико - теоретичні етапи розвитку бізнес журналістики»</p> <p>Підготувати доповідь на тему: «Етапи формування міжнародної журналістики», в якій мають бути висвітлені такі питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні етапи розвитку бізнес журналістики. 2. Формування основних завдань бізнес журналістики. 3. Науковці та їхні праці які презентують цей напрямок. 	6
<p>До теми №2 Індивідуальне завдання «Історичні етапи формування та розвитку бізнес журналістики».</p> <p>Підготувати реферат на тему: «Функції бізнес журналістики», в якому мають бути висвітлені наступні питання:</p>	6

1. Поняття «бізнес журналістика». 2. Основні функції економічної інформації. 3. Місце бізнес журналістики в сучасному суспільстві.	
<p>До теми №3 Індивідуальне завдання «Складові матеріалу бізнес журналістики»</p> <p>Самостійно знайти, опрацювати економічний коментар та підготувати доповідь на тему «Економічний коментар: основні складові», в якій мають бути висвітлені такі питання:</p> <p>1. Основні характеристики понять економічного коментарю. 2. Тема економічного коментарю. 3. Характеристика змісту.</p>	6
<p>До теми №4 Індивідуальне завдання «Основні канали поширення економічної інформації».</p> <p>Підготувати реферат на тему «Українське радіо: редакція програм з економіки», в якій мають бути висвітлені такі питання:</p> <p>1. Історичні етапи розвитку редакції. 2. Основні програмні продукти. 3. Аудиторія редакції програм з економіки.</p>	6
<p>До теми №5 Індивідуальне завдання «Жанри бізнес журналістики».</p> <p>Самостійно знайти, опрацювати матеріал та підготувати доповідь на тему «Кут подачі інформації в аналітичній статті», в якій мають бути висвітлені такі питання:</p> <p>1. Характеристика обраного матеріалу. 2. Мета та кут подачі журналістського доробку. 3. Стильові особливості обраного матеріалу.</p>	6

8. Методи навчання

Під час викладання дисципліни у формі лекції, використовуються наступні методи:

- інформаційно-рецептивний метод, який надає знання, з навчальної та/або методичної літератури, або з використанням мультіплексарного комплексу;
- дослідницький метод, формує навички самостійно вивчати літературу, джерела й виконувати інші дії пошукового характеру;

- практичний метод, надає можливість одержувати знання й уміння, виконуючи практичні дії (вправа).

Під час проведення семінарських занять використовуються такі методи та технології викладання, як:

- бліцопитування за питаннями семінару,
- оприлюднення рефератів за темою семінару,
- виступи з доповідями за результатами виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань,
- виступи з доповідями додаткових завдань, дискусії за ключовим питаннями.

9. Методи контролю

Результати навчання студентів оцінюються за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів) та національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») у формі екзамену.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни. Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю як **екзамен**.

9.1. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів), національною шкалою та шкалою ECTS.

9.2. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна оцінка	Примітки
------------------------------------	--------------------	----------

Виступи на семінарських заняттях	30 (3 відповіді по 10 балів)	– 8 балів – 6 балів – 5 балів
Виконання індивідуальних завдань (ІнЗ)	10 (по 5 балів за кожне ІнЗ)	4, 3, 2, 1 бал за кожне ІнЗ; мінус 1 бал за ІнЗ, здане із запізненням
Виконання тестових завдань	30 балів	1 бал за кожну правильну відповідь
Екзамен	30 (по 10 балів за повні відповіді на кожне питання білету)	по 8, 6, 4, 2, 0 балів за відповіді на кожне питання білету
Разом:	100	
Виконання додаткових (необов'язкових) завдань	20 (по 5 балів за кожне завдання)	4,3,2,1 бал за кожне завдання

Максимальний бал за виконання необов'язкових завдань – 20.

9.3. Умови нарахування балів

Для виступів з питання плану семінарського заняття або реферативної доповіді:

- оцінка «8»: при вільному творчому переказі, використанні першоджерел, вичерпних відповідей на додаткові запитання викладача;
- оцінка «6»: при частковому переказі матеріалу, вичерпних відповідей на додаткові запитання викладача;
- оцінка «4»: при частковому переказі матеріалу, неповних відповідей на додаткові запитання викладача;
- оцінка «2»: при відсутності переказу матеріалу, неповних відповідей на додаткові запитання викладача.

Для тестових завдань:

- максимальна оцінка при максимально повному виконанні тесту;
- неповна оцінка диференціюється в залежності від кількості наданих (правильних відповідей);
- оцінка не виставляється, якщо тестове завдання не виконане.

Для індивідуальних навчально-дослідних завдань та додаткових (необов'язкових) завдань:

- максимальна оцінка: при максимально повному виконанні змісту завдання з використанням необхідних джерел та при належному оформленні результатів виконання завдання (електронного документу чи презентації);
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від якості виконання та оформлення завдання;
- оцінка не виставляється: якщо завдання виконане цілком невірно (ІнЗ в цьому випадку повертається студенту на доопрацювання).

Для теоретичних питань:

- максимальна оцінка: при повному викладенні змісту питання, з наведенням (при потребі) адекватних прикладів;
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від повноти викладення змісту питання, наявності прикладів;
- оцінка не виставляється: якщо відповідь на питання відсутня, або містить лише загальні речі, чи містить інформацію, яка не стосується питання.

Для практичних завдань :

- максимальна оцінка: при повному та якісному виконанні завдання;
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від повноти та якості виконання завдання;
- оцінка не виставляється: якщо виконане завдання відсутнє, або виконане цілком невірно.

9.4. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни (РПНД).
2. Конспект лекцій та завдання для контролю знань.
3. Методичні вказівки до практичних робіт, завдань і вправ для самостійної роботи.
4. Набір слайдів електронних презентацій лекцій.
5. Матеріали дистанційного курсу с системі MOODLE

11. Рекомендована література

Базова

1. Вартанова Е.Л. Медиаэкономика зарубежных стран: учебное пособие/ Е.Л. Вартанова. - М.: Аспект Пресс, 2003. - 335 с
2. Ватаманюк, Остап. Бізнес-економіка: навчальний посібник/ О. Ватаманюк. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. - 324 с.. - (Business Economics)
3. Ворошилов В.В. Журналистика. Базовый курс: учебник/ В. В. Ворошилов. - 5-е изд. - СПб.: Издательство Михайлова В.А., 2004. - 704 с
4. МакКонелл, Бен. Эпидемия контента. Маркетинг в социальных сетях и блогосфере/ Б. МакКонелл, Дж. Хуба ; пер. с англ. А. В. Болдышевой. - М.: Вершина, 2008. - 192 с.
5. Маслов А.О. Інформаційно-знаннява економіка: підручник/ А. О. Маслов. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2016. - 463 с.
6. Фінанси: підручник/ за ред. д.е.н. проф. І. О. Лютого. - К.: Видавництво Ліра-К, 2017. - 728 с
7. Журналістика: словник-довідник/ автор-укладач. І. Л. Михайлин. - К.: Академвидав, 2013. - 320 с.. - (Nota bene)
8. Информационная политика: Учебник/ Под ред. В.Д. Попова. - М.: Изд-во РАГС, 2003. - 463 с
9. Иванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навчальний посібник/ В. Иванов. - К.: Центр вільної преси, 2010. - 258 с.
10. Ким М.Н. Журналистика: методология профессионального творчества/ М.Н. Ким. - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2004. - 496 с
11. Корню Д. Етика засобів масової інформації/ Д. Корню. - К.: К.І.С., 2004. - 130 с
12. Кузнецова О.Д. Засоби масової комунікації: Посібник/ О.Д. Кузнецова. - 2-ге вид., перероб. й допов.. - Львів: ПАІС, 2005. - 200 с
13. Лизанчук В.В. Основы радиожурналистики: Підручник/ В. В. Лизанчук. - К.: Знання, 2006. - 628 с. + компакт-диск
14. Рихтер А.Г. Правовые основы журналистики: Учебник/ А.Г. Рихтер. - М.: Издательство Московского университета, 2002. - 352 с
15. Рус-Моль Ш. Журналістика: посібник/ Ш. Рус-Моль ; ред. В. Иванов. - К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. - 343 с.
16. Тимошик М.С. Книга для автора, редактора, издавця: Практичний посібник/ М.С. Тимошик. - 2-ге вид., стереотипне. - К.: Наша культура і наука, 2006. - 560 с.

Додаткова

17. Білорус О. Г. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / О. Г. Білорус , Д. Г. Лук'яненко та ін.; керівник авт. колективу і наук. ред. О. Г. Білорус. – КНЕУ, 2001. – 733 с.
18. Гоян О.Я. Основы радиожурналистики і радіо менеджменту : підручник / О. Я. Гоян. – 3-тє вид., допов. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 272 с.
19. Губерський Л. В. Основы масово-інформаційної діяльності : підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Иванов. – Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка – К., 1999, – 634 с.

20. Экономическая журналистика. Пособие / В. Иванов, И. Полтавец, О. Хоменок. — К. : Центр Свободной Прессы, 2012. — 90 с. Центр Свободной Прессы, 2012 © Академия Украинской Прессы, 2012 © В. Иванов, И. Полтавец, О. Хоменок, 2012.
21. Fuller J. What is happening to news: the information explosion and the crisis in journalism / Jack Fuller. — Chicago: The University of Chicago Press, 2010. — 214 p.
22. Postman N. How to watch TV news / Neil Postman, Steve Powers. — New York: The Penguin Group, 2008. — 178 p.
23. Steven P. The news / Peter Steven. — Toronto: Groundwood Books, 2010. — 144 p.
24. Wallace M. Heat and Light. Advice for the Next Generation of Journalists / Mike Wallace, Beth Knobel. — New York: Three Rivers Press, 2010. — 276 p.

Інформаційні джерела

25. М. Крючок Кому потрібна економічна журналістика в Україні?// <https://ms.detector.media/poglyad/post/19754/2017-10-03-komu-potribna-ekonomichna-zhurnalistika-v-ukraini/>
26. Pandeli P. Introduction to business and economic journalism // <https://fnfsc.fnst.org/sites/default/files/uploads/2018/04/24/introductiontobusinessandeconomicjournalism.pdf>
27. Hayes K. Business Journalism How to Report on Business and Economics// <https://www.apress.com/gp/book/9781430263494>
28. Weber J. Teaching Business and Economic Journalism: Fresh Approaches// https://www.researchgate.net/publication/283186962_Teaching_Business_and_Economic_Journalism_Fresh_Approaches
29. Muzibur R. Role of economic journalism in development // <http://www.theindependentbd.com/post/235655>
30. Економічна правда// <https://www.epravda.com.ua/rus/>
31. Чи впливає економічна журналістика на економіку? // <https://ua.ejo-online.eu/>
32. Economics of Journalism https://cs.stanford.edu/people/eroberts/cs181/projects/2010-11/Journalism/indexcdf1.html?page_id=10
33. Economic journalism <https://www.thecrimson.com/article/1932/9/28/economic-journalism-pthe-possibilities-of-effecting/>
34. Thompson D. What's the Matter with Economic Journalism?// <https://www.theatlantic.com/business/archive/2009/07/whats-the-matter-with-economic-journalism/20924/>